

Integrerings- og mangfoldsdirektoratet

BARNE- OG
LIKESTILLINGSDEPARTEMENTET
Samlevs- og likestillingsavdelingen
Postboks 8036 Dep.
0030 Oslo

BARNE- OG LIKESTILLINGSDEP
Arkivkode: 323.00
Dato: 29/1-09
Saksnr: 200804119/39

Postadresse:
Postboks 8059
Dep., 0031 Oslo

Besøksadresse:
Hausmannsgate
23, Oslo

Internett:
www.imdi.no

E-post:
post@imdi.no

Sentralbord:
24 16 88 00

Telefaks:
24 16 88 01

Org.nr.:
987 879 696

DERES REF
200804119-/KSSS

VÅR REF
08-03914 iax

DATO
13.01.2009

Høring – forslag til endring i barneloven § 30 tredje ledd (fysisk avstraffelse av barn)

Vi viser til høringsbrev av 21.11.2008 vedlagt forslag til endringer i lov av 8. april 1981 nr. 7 om barn og foreldre (foreldrelova).

Integrerings- og mangfoldsdirektoratet (IMDi) støtter forslaget som innebærer en presisering av at all form for psykisk eller fysisk vold mot barn er forbudt i Norge – også i oppdragelsesøyemed. Den tidligere formuleringen som aksepterte bruk av lettere fysisk irettesettelse som "forsiktige klaps" åpnet for usikkerhet med hensyn til hvor grensene går for definisjon av vold mot barn. Som det påpekes i høringsnotatet er det viktig å forebygge også mild vold og milde overgrep fordi de kan tenkes å bidra til å legitimere grovere former for vold og overgrep. Jo høyere terskelen i befolkningen er for å anvende vold av den milde typen, jo mer avvikende vil grov voldsbruk være.

Synet på bruk av fysisk avstraffelse som en nødvendig del av barneoppdragelsen har variert i tid og mellom kulturer. For et par generasjoner siden var dette legitimt også i Norge, både i hjem og skole. I enkelte minoritetsgrupper i Norge i dag, aksepteres det fortsatt. Forskning som det vises til i høringsnotatet antyder også at forekomst av fysisk avstraffelse blant etniske minoriteter i Norge er høyere enn blant etnisk norske. Barn og unge med minoritetsbakgrunn er en av IMDi's viktigste målgrupper; i vår høringsuttalelse fokuserer vi derfor først og fremst på betydningen av en lovendring for denne gruppen.

I en individorientert barneoppdragelse vektlegges grensesetting mens barna er små og så gis de gradvis større frihet etter hvert som de blir større. Selvstendighet, uavhengighet og evne til å foreta egne valg verdsettes. I en mer kollektivistisk orientert barneoppdragelse har barna gjerne stor frihet som små, mens kontroll og sanksjoner settes inn etter hvert. Lydighet og innordning i fellesskapet vektlegges i større grad enn selvstendighet og uavhengighet. I enkelte av minoritetsmiljøene i Norge er dette gjeldende norm, og det stilles spesielt strenge krav til atferden til unge jenter. Eventuelle feiltrinn fra deres side får konsekvenser for hele familiens ry og omdømme. Derfor er kontrollen ofte streng og sanksjonene harde i forhold til jentene.

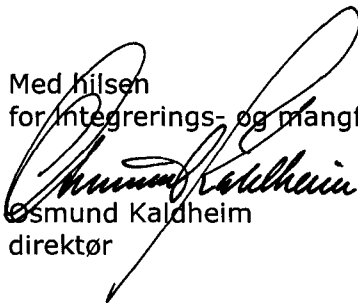
Gjennom de tiltakene IMDi har ansvar for i Regjeringens handlingsplan mot tvangs-ekteskap, har vi erfart i praksis hva slags sanksjoner enkelte barn og unge utsettes for dersom de mistenkes for eller faktisk bryter med foreldrenes/miljøenes normer og forventninger.

Sanksjonene kan innebære ren fysisk vold – fra far eller brødre – men som oftest har de en mer psykisk karakter i form av press, trusler og ekstrem kontroll. Dette er en form for vold overfor barn og unge som det er like vesentlig å forebygge og forhindre som den rent fysiske volden. Det er derfor viktig at det i lovteksten klart framgår at all form for vold overfor barn – både fysisk og psykisk – er forbudt i Norge. IMDi støtter departementets påpeking av at nulltoleranse mot enhver bruk av fysisk irrettesettelse av barn vil skape tydelige rammer både for foreldrene og barna. Ingen skal være i tvil om at fysisk og psykisk avstraffelse av barn er forbudt.

En presisering av den norske lovteksten vil også være i tråd med EU-strategien for barns rettigheter som ble vedtatt 16. januar 2008 av Europaparlamentet og som omtales i høringsnotatet. I punkt 42 hvor det foreslås å innføre lovgivning som forbyr alle former for vold mot barn nevnes også (i dansk oversettelse): "..... skadelig traditionel praksis så som kønslæmlestelse af piger, tvangsægteskaber og æresforbrydelser". Dette er former for vold mot barn som også forekommer i det norske samfunnet i dag, og som det derfor er svært viktig å forebygge og forhindre, bl.a. gjennom lovgivning. I tillegg vil IMDi vil nevne "dumping" som eksempel på vold i nære relasjoner. Dette innebærer at barn og unge etterlates i foreldrenes opprinnelsesland, fratatt pass og reisedokumenter som kreves for å kunne returnere til Norge.

For at lovendringen skal ha en forebyggende effekt, må det informeres om innholdet i loven og konsekvensene av å handle i strid med den. Foreldreveiledningsprogrammer sammen med alternative strategier for grensesetting for barn, nevnes i høringsnotatet. For å nå ut til foreldre med minoritetsbakgrunn kan også norsk- og samfunnsopplæringen benyttes, foreldregrupper på skolene og innvandrerorganisasjoner. At alle former for psykisk og fysisk vold mot barn er forbudt må også formidles gjennom den ordinære undervisning i grunnskolen og videregående opplæring. Barn og unge må være klar over hvilke rettigheter de har, og som fremtidige foreldre må de vite hvilke grenser som gjelder når de selv skal oppdra barn.

Med hilsen
for integrerings- og mangfoldsdirektoratet

Osmund Kaldheim
direktør

Skjoldvor Fjeldvær
ass. direktør